

EIT- Europeiska institutet för Innovation och Teknik (2014 - 2020)

Näringsdepartementet

2012-01-18

Dokumentbeteckning

KOM (2011) 822 slutlig

Förslag till Europaparlamentets och rådets beslut om det strategiska innovationsprogrammet för Europeiska institutet för innovation och teknik (EIT): institutets bidrag till ett mer innovativt Europa

KOM (2011) 817 slutlig

Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning (EG) nr 294/2008 om inrättandet av Europeiska institutet för innovation och teknik

Sammanfattning

EIT bildades 2008 med den tydliga målsättningen att främja innovation genom full integration av kunskapstriangeln; forskning, innovation och utbildning. EIT karaktäriseras av två huvudprinciper, dels en fristående EIT-organisation och dels autonoma kunskaps- och innovationsplattformar (nedan kallade KIC-ar). I kommissionens förslag rörande EIT:s strategiska innovationsagenda (KOM (2011) 822 samt förordning ändring av förordning (nr 294/2008) om inrättandet av EIT (KOM (2011) 817 föreslås inriktningen av verksamheten vid EIT och dess relation till nästa ramprogram för forskning och innovation, Horisont 2020, under perioden 2014-2020. Regeringen ställer sig positiv till EIT:s modell som integrerar kunskapstriangeln på ett konkret sätt och explicit länkar hela innovationscykeln från utbildning och forskning till nya marknadsmöjligheter och uppstart av nya företag.

1.1 Ärendets bakgrund

Det europeiska institutet för innovation och teknik (EIT) bildades 2008 och är ett självständigt EU-organ. Dess främsta uppgift är att främja EU-ländernas innovations- och konkurrenskraft genom att samla universitet och högskolor, forskningscentrum och företag kring viktiga samhällsutmaningar. För att nå sina mål har institutet startat så kallade KIC-ar; en helt ny form av offentlig-privata partnerskap som verkar över gränserna. EIT har sitt huvudkontor i Budapest och KIC-arna är verksamma på 16 orter i Europa, från Barcelona till Stockholm.

Den 14 april 2011 lanserade kommissionen det öppna samrådet om den andra fasen i utvecklingen av EIT för perioden 2014-2020, efter den initiala uppbyggnadsfasen 2008-2013. Samrådet avslutades den 30 juni 2011 samtidigt som en extern utvärdering avslutades och EIT:s styrelse lämnade in sitt utkast till den framtida strategiska innovationsagendan.

I enlighet med regelverket för EIT presenterades den 30 november 2011 kommissionens förslag till EIT:s strategiska innovationsagenda 2014-2020, samt till anpassning av regelverket, inom ramen för nästa ramprogram för forskning och innovation - Horisont 2020. EU2020-strategin för smart och hållbar tillväxt ger EIT en framträdande roll som bidrar till en rad flaggskeppsinitiativ.

1.2 Förslagets innehåll

Förslaget till strategisk innovationsagenda och anpassning av reglerna för EIT, lägger fast ramarna för verksamheten i kommande period.

Agendan definierar den långsiktiga prioriteringen samt en bedömning av institutets ekonomiska effekt och förmåga att skapa bästa mervärde i termer av innovation. Agendan specificerar hur EIT ska drivas, formerna för samarbete mellan styrelsen och KIC-arna och formerna för KIC-arnas finansiering. Agendan beskriver hållbarheten i EIT:s modell samt dess position och roll i EU:s kunskaps- och innovationslandskap.

I kommissionens förslag till anpassning av regelverket för EIT föreslås en budget (inom budgeten för Horisont 2020) samt fastslås att EIT under perioden 2014-2020 bör bidra till målen i Horisont 2020 genom att integrera kunskapstriangeln; forskning, innovation och utbildning. För att säkerställa en enhetlig ram för deltagare i Horisont 2020, bör förordningen om regler för deltagande och spridning i ramprogrammet för forskning och innovation tillämpas på EIT.

EIT:s andra period innebär en ytterligare satsning på innovation och entreprenörskap genom utveckling av de etablerade KIC-arna inom energi,

EIT:s uppgift är att sammanföra framstående universitet och högskolor, forskningscentrum och företag så att de tillsammans kan hitta innovativa lösningar på viktiga samhällsutmaningar. Institutet kompletterar andra utbildnings- och forskningsinitiativ i EU såsom en central del i Horisont 2020. Kommissionen planerar att starta de nya KIC-arna i två omgångar: 2014 och 2018.

1.2.1 Resultatmål för EIT

EIT fokuserar på att påverka både marknad och samhälle genom KIC-arnas arbetssätt; resultatenriktat, enligt affärslogik och värderas utefter årliga affärsplaner hur väl de uppfyller specifika tydliga resultatmål och nyckeltal.

Institutet väntas efter 2020 ha bidragit till 600 nya företag, till utbildningar för cirka 25 000 högskolestudenter och 10 000 doktorander i nya program som kombinerar vetenskap på hög nivå med ett starkt inslag av entreprenörsutbildning.

1.2.2 Tematiska inriktningar för nya KIC-ar

Kommissionen föreslår att de tre KIC-ar som bildas under 2014 kommer att få följande inriktningar: Innovation för sunt liv och aktivt åldrande (bättre livskvalitet och välbefinnande för människor i alla åldrar), livsmedel för framtiden (en hållbar försörjningskedja från jord till bord), råvaror (hållbar prospektering, utvinning, bearbetning, återanvändning och ersättning).

De tre KIC-ar som startar under 2018 kommer enligt kommissionens förslag att få följande teman: Tillverkning med mervärde (mer konkurrenskraftiga, hållbara och miljövänliga tillverkningsprocesser), smarta och säkra samhällen (ett säkrare Europa genom nya, innovativa it-lösningar), rörlighet i städer (miljövänligare, säkrare och smartare system för rörlighet i städerna som alla kan ta del av). Dessa prioriteringar kan kommissionen komma att justera.

Valet av inriktningar bygger på kriterier som kommissionen fastställt efter samråd med aktörerna i den europeiska forsknings- och innovationssektorn.

1.3 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

Förslaget förväntas inte få några direkta effekter på svenska regler, bland annat eftersom EIT inte ges exklusiv examinationsrätt. Däremot kan nya samverkansformer för partnerskap i KIC-arna, som till exempel Europa-

1.4 Budgetära konsekvenser / Konsekvensanalys

Kommissionen föreslår att finansieringen för EIT ska rymmas inom budgeten för Horisont 2020 och har avsatt 2,8 miljarder euro i den kommande budgetramen för programmet (artikel 6(3) i förordningen). Av dessa avses 1,36 miljarder euro tillkomma EIT direkt och 1,44 miljarder euro ska göras tillgängliga pro-rata från Horisont 2020 delar av budgeten som avsätts för de strategiska målsättningarna "Samhällsutmaningar" respektive "Ledarskap i möjliggörande och industriella teknologier", som vägledning och med förbehåll för den översyn som anges i artikeln 26(1) i förordningen för Horisont 2020.

För den totala finansieringen av KIC-arnas budgetar kommer EIT:s bidrag utgöra upp till 25 procent och följaktligen växla upp de resterande 75 procent av finansiering från privata och offentliga aktörer.

2 Ståndpunkter

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Den preliminära svenska ståndpunkten utgår från den svenska positionen som lämnades in till kommissionen i det öppna samrådet. Regeringen bejakar EIT:s modell med integration av kunskapstriangeln på ett konkret sätt, inriktning på samhällsutmaningar och syftande till global konkurrenskraft och signifikant europeiskt mervärde. Den svenska positionen betonar vikten av att EIT skapar synergier med andra program och initiativ på EU- och nationell nivå, att man har en global strategi, att det finns excellens i triangelns alla delar och att företagen aktivt deltar.

Enligt regeringens uppfattning bör balans hållas mellan en inriktning för att säkerställa hållbar och kvalitativ utveckling av befintliga KIC-ar och expansionen till fler nya KIC-ar inklusive EIT:s utåtriktade verksamhet att sprida nya modeller för samverkan och innovationsprocesser. Regeringen ser positivt på att EIT explicit länkar hela innovationscykeln från utbildning och forskning till nya marknadsmöjligheter och uppstart av nya företag.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Medlemsstaterna har ännu inte behandlat förslaget i rådet.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Meddelandet har ännu inte behandlats av institutionerna.

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

Nuvarande förslag har ej remitterats.

3 Förslagets förutsättningar

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

EIT ska vara föremål för ordinarie lagstiftningsförfarande, det vill säga medbeslutande i EU-parlamentet och QMV i rådet, både vad gäller rådsförordningen samt rådsbeslutet om EIT:s strategiska innovationsagenda.

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen

Europa står inför ett antal strukturella svagheter när det gäller innovationsförmåga och förmåga att leverera nya tjänster, produkter och processer. Det gäller bland annat att attrahera talanger, underutnyttjandet av möjligheten att skapa ekonomiskt eller socialt värde av forskningens styrkor, låga nivåer av entreprenörskap, låg kritisk massa av spetskompetens och alltför många hinder för samverkan inom kunskapstriangeln; högre utbildning, forskning och innovation på europeisk nivå. Dessa svagheter påverkar hela EU:s innovationsförmåga. Om Europa ska kunna konkurrera globalt, måste dessa strukturella svagheter övervinnas.

EIT bemöter dessa utmaningar genom att främja strukturella förändringar i det europeiska innovationslandskapet samt genom att främja integration av högre utbildning, forskning och innovation av högsta klass och därigenom skapa nya miljöer som främjar innovation. EIT främjar framväxten av en ny generation av företagsamma människor. På så sätt kommer EIT fullt ut bidra till målen i Europa2020, särskilt flaggskeppsinitiativen Innovationsunionen och Ungas rörlighet.

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

Behandlingen av kommissionens förslag till tillägg rörande inrättande av EIT samt förslag till beslut om den strategiska innovationsagendan för 2014-2020 förväntas påbörjas direkt under danskt ordförandeskap under våren 2012. En partiell politisk överenskommelse förväntas vid KKR den 30-31 maj 2012. Fortsatt arbete kommer sannolikt att göras under Cypriotiskt ordförandeskap andra halvåret 2012 men även under 2013.

4.2 Fackuttryck/termer

-